

[View the original article](#)

دانش و فناوری

از زمین تا مدار؛ آمریکا برای نخستین بار استقرار سلاح در فضا را تأیید کرد

راديو فردا

۲۵/ شهریور/ ۱۴۰۵

اعضای نیروی فضایی ایالات متحده

مقام‌های ارشد نظامی آمریکا برای نخستین بار به‌طور علنی تأیید کرده‌اند که این کشور سلاح در مدار زمین مستقر کرده است؛ تحولی که می‌تواند نقطه عطف تازه‌ای در رقابت نظامی سه قدرت بزرگ فضایی، آمریکا، روسیه و چین، باشد.

تروی مینک، وزیر نیروی هوایی آمریکا، اعلام کرد ارتش این کشور اکنون «جنگ‌افزار کنترل فضایی مستقر در مدار» در اختیار دارد که می‌تواند از نیروهای آمریکایی در برابر اقدامات خصمانه دفاع کنند.

مقام‌های آمریکایی تاکنون درباره شمار و نوع این سلاح‌ها، محل استقرار آن‌ها، زمان پرتاب یا چگونگی عملکردشان اطلاعاتی منتشر نکرده‌اند و مشخص نیست این تجهیزات برای تخریب فیزیکی ماهواره‌ها

طراحی شده‌اند یا از روش‌هایی مانند اخلاص الکترونیکی استفاده می‌کنند.

ژنرال داگلاس شیس، از مقام‌های ارشد نیروی فضایی آمریکا، نیز تأیید کرد که نیروهای این شاخه نظامی سلاح‌های مستقر در مدار را برای دفاع در برابر حملاتی که به توانایی‌های فضایی متکی هستند، به کار می‌گیرند.

آشکار شدن این توانایی در شرایطی صورت می‌گیرد که واشینگتن سال‌هاست نسبت به گسترش برنامه‌های ضدماهواره‌ای روسیه و چین هشدار می‌دهد. دولت جو بایدن در سال ۲۰۲۴ اعلام کرده بود روسیه در حال توسعه یک سلاح هسته‌ای فضایی است که انفجار آن می‌تواند شمار زیادی ماهواره را از کار بیندازد؛ ادعایی که مسکو رد کرده است.

اهمیت این موضوع برای آمریکا از وابستگی گسترده ارتش آن کشور به ماهواره‌ها ناشی می‌شود. ارتباطات نظامی، موقعیت‌یابی، هدایت بسیاری از مهمات، شناسایی و هشدار موشکی همگی تا حد زیادی به زیرساخت‌های فضایی وابسته‌اند و نابودی یا مختل شدن آن‌ها می‌تواند عملیات نظامی آمریکا را در زمین، هوا و دریا تحت تأثیر قرار دهد.

بیشتر در این باره:

از ماهواره‌های ماتروشکای روسیه تا بازوهای رباتیک فضایی چین

نظامی شدن فضا در آمریکا از سال ۲۰۱۹ و با تشکیل نیروی فضایی در نخستین دوره ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ شتاب بیشتری گرفت. دولت دوم ترامپ اکنون طرح «گنبد طلایی» را نیز دنبال می‌کند؛ شبکه‌ای دفاعی که بخشی از آن قرار است در فضا مستقر شود و موشک‌ها را در مراحل مختلف پرواز شناسایی و رهگیری کند.

آقای ترامپ گفته است امیدوار است این طرح تا پایان دوره ریاست‌جمهوری او در سال ۲۰۲۹ عملیاتی شود. هزینه چنین شبکه‌ای نیز می‌تواند بسیار بالا باشد؛ دفتر بودجه کنگره آمریکا در یکی از ارزیابی‌های خود درباره رهگیرهای فضایی، هزینه گران‌ترین گزینه را در یک دوره ۲۰ ساله تا ۵۴۲ میلیارد دلار برآورد کرده است.

واکنش سریع روسیه و چین

تأیید رسمی وجود سلاح‌های آمریکایی در مدار با واکنش سریع روسیه و چین روبه‌رو شد.

سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه، روز ۲۵ شهریور گفت هنوز برای جلوگیری از یک مسابقه تسلیحاتی در فضا دیر نشده است و خواستار تدوین یک پیمان الزام‌آور بین‌المللی برای منع استقرار جنگ‌افزار تهاجمی در فضا شد. او گفت اعلام آمریکا برای مسکو غافلگیرکننده نبوده و روسیه این فعالیت‌ها را زیر نظر داشته است.

چین نیز از واشینگتن خواسته است گسترش برنامه نظامی خود در فضا را متوقف کند. وزارت خارجه چین می‌گوید مخالف تبدیل فضای بیرونی به میدان جنگ است و رسانه دولتی «گلوبال تایمز» چین، آمریکا را به تلاش برای دستیابی به «سلطه فضایی» متهم کرده است.

اما مقررات بین‌المللی موجود همه انواع سلاح‌های فضایی را ممنوع نمی‌کند. پیمان فضاى ماورای جو، که در سال ۱۹۶۷ تدوین شد، استقرار سلاح هسته‌ای یا دیگر سلاح‌های کشتار جمعی در مدار را ممنوع

می‌کند و ایجاد پایگاه نظامی یا آزمایش سلاح بر ماه و دیگر اجرام آسمانی را نیز منع کرده است؛ اما ممنوعیتی کلی برای استقرار سلاح‌های متعارف در مدار زمین ندارد.

این خلأ حقوقی پیشتر نیز موجب اختلاف سه قدرت شده بود. روسیه در سال ۲۰۲۴ پیش‌نویس قطعنامه آمریکا و ژاپن برای تأکید بر ممنوعیت استقرار سلاح‌های هسته‌ای و دیگر سلاح‌های کشتار جمعی در فضا را وتو کرد. مسکو و پکن در مقابل خواستار ممنوعیت همه انواع تسلیحات فضایی شدند، اما پیشنهاد روسیه نیز بعدتر در شورای امنیت رأی لازم را به دست نیاورد.

اکنون با تأیید رسمی آمریکا مبنی بر حضور جنگ‌افزار در مدار، رقابتی که سال‌ها بیشتر در قالب تحقیقات، آزمایش‌های ضدماهواره‌ای و برنامه‌های محرمانه جریان داشت، وارد مرحله آشکارتری شده است؛ در حالی که هنوز توافق بین‌المللی جامعی برای تعیین مرز میان استفاده نظامی از فضا و استقرار تسلیحات در آن وجود ندارد.

این مطلب بخشی از:

فراتر از خبر

بایگانی

دانش و فناوری